

PAS

Op de weg letten, niet op de schoen

DIAGNOSE

Een 36-jarige man met de diagnose Friedreichse ataxie, een aangeboren en erfelijke spierziekte die gekenmerkt wordt door een slechte coördinatie in de motoriek van de ledematen. De aandoening, die ook kan leiden tot spraakproblemen, wordt veroorzaakt door een beschadiging van de zenuwen en het ruggenmerg.

Door de aandoening is cliënt onzeker in de voortbeweging. Hij kan moeilijk zijn evenwicht bewaren, struikelt regelmatig en verliest gaandeweg spierkracht in de benen. Ook heeft hij last van een extreme pes cavus, die eveneens het gevolg is van de aandoening.

MEDISCHE ANAMNESE

Friedreichse ataxie is een progressieve aandoening, waarbij de symptomen in ernst kunnen toenemen, tot aan volledige rolstoelafhankelijkheid toe. Bij cliënt verergeren de symptomen overigens niet. De eerste symptomen treden meestal op rond het 25ste levensjaar. Friedreichse ataxie komt bij ongeveer één op de vijftigduizend personen voor.

COMPLICATIES

Cliënt is 2,11 meter lang. Zijn lengte in combinatie met de spierziekte verergeren zijn motorische problemen. Daar komt bij dat cliënt postbode is en dus veel in beweging moet kunnen zijn. Confectieschoeisel schiet tekort, want daarmee kan hij zijn balans niet handhaven. Voordat hij in behandeling kwam bij de reva-

© FOTO: ROB NELISSE

>>> 2

SCREENING DAMESHOCKEY BELOFTENTEAM ORANJE ZWART

Topsport wordt een steeds professionelere bezigheid, waarbij de jeugd de toekomst heeft. Vandaar dat Oranje Zwart – een van de succesvolste hockeyclubs in Nederland – de supertalenten extra in de gaten houdt. De dames uit het beloftenteam hebben nu zelfs in het looplaboratorium van Buchrnhornen een looponderzoek doorlopen. Van de talenten tussen de 14 en

18 jaar zijn video-opnames gemaakt van loop- en bewegingspatronen. Ook hebben de specialisten een lichamelijk onderzoek uitgevoerd en zijn drukmetingen gedaan. Vervolgens is daarvan een individueel adviesrapport gemaakt. Bij een aantal hockeydames zijn steunzolen aangemeten. Van anderen zijn de schoenen aangepast. Er zijn zelfs dameshockeyers doorver-

wezen naar andere disciplines zoals arts en fysiotherapeut.

Het nu uitgevoerde onderzoek heeft als doel toekomstige problemen te voorkomen. Middels een jaarlijkse screening houden de begeleidende specialisten en het team van Buchrnhornen bij hoe de bevindingen van nu zich ontwikkelen in de komende jaren.

Behandelend arts

Klaas Postema, revalidatiearts aan het Universitair Medisch Centrum Groningen (UMCG) en hoogleraar revalidatiegeneeskunde aan de Rijksuniversiteit Groningen (RUG)

Behandelend orthopedisch schoentechnicus
Joop Stötefalk, OIM Orthopedie Haren

lidatiearts droeg cliënt schoeisel dat onvoldoende stabiliteit bood.

THERAPIE

De meest gangbare behandeling bij cliënten met Friedreichse ataxie is revalidatie en logopedie. Aangezien bij cliënt de symptomen stabiel blijven, heeft hij geen aanvullende revalidatie nodig.

KORTE SCHOENTECHNISCHE ANAMNESE

De voeten van cliënt zijn door de spierziekte zeer stug. De ziekte heeft geleid tot een ernstige spits-varus voet met forse diepstand van de mediale bal en varuskanteling van de calcaneus. Deze voetstand is niet te corrigeren en zal dus geaccepteerd moeten worden. De stugge voet in spits-varus model maakt ook het afwikkelen moeilijk. De tenen staan in een aanzienlijke klauwstand, met een diepstand van de eerste straal (mtp 1). In het bestaande schoeisel was ruimte tekort voor de tenen, waardoor pijnlijke lik-

doorns zijn ontstaan. Er is ook een forse drukplek ter hoogte van de basis metatarsale 5.

SCHOENTECHNISCHE OPLOSSING

Belangrijk is dat de structurele standsafwijkingen van de voet geaccepteerd worden in de schoen. De correctie van de voet komt primair vanuit de bodem van de schoen, dus vanuit het supplement. Aanvullend wordt de correctie vanuit de zijkant van de schoenen ondersteund. Daarom is gekozen voor een hoge schoen met een stijve schacht om de voet zoveel mogelijk te stabiliseren en de neiging tot kantelen en dus het zwikken van de voet (inversietrauma) zoveel mogelijk tegen te gaan. Tevens is gekozen voor een extra hielheffing en een opdruk voor en achter basis metatarsale 5, die de varuskanteling van de calcaneus optimaal corrigeert. De hoge schoen zorgt ervoor dat het hielbeen goed omsloten is door een stevige omsluiting. Het contre-

OBSERVATIE KLAAS POSTEMA:

“Bij patiënten met ataxie en een holvoet ontstaat altijd een dilemma bij het aanmeten van orthopedische schoenen. Enerzijds hebben ze behoefte aan voldoende ruimte in de schoenen, omdat ze de gekke spierbewegingen die ze in hun enkels maken nodig hebben om hun evenwicht te kunnen bewaren. Anderzijds hebben cliënten met een holvoet ook een stijve schoen nodig. Deze twee symptomen van de aandoening vragen om twee tegengestelde oplossingen die je toch in één schoen moet kunnen samenbrengen. Daar zijn we bij deze casus absoluut in geslaagd.”

“Ik heb zelf overigens ooit, met veel begeleiding, een maatschoen gemaakt en heb toen veel geleerd van het ‘spelen’ met het materiaal. Het heeft me ook geleerd dat de orthopedisch schoentechnicus niet alleen heel veel kennis nodig heeft en techniek bedrijft, maar ook over ambachtelijke vaardigheden moet beschikken. Het mooie van het schoentechnische vak is dat je met soms heel eenvoudige ingrepen zoveel kunt bereiken. Het gaat er bijvoorbeeld niet zomaar om dat je een wig plaatst, maar dat je deze ook precies op de goede plek plaatst. Dat is vakmanschap.”

© FOTO: ROB NELISSE

MODEL

- Stevige hoge herenschoen
- Vetersluiting
- Hoge Derby botine
- Boordpolster
- Naadloze voering

BIJZONDERHEDEN

- Een schoen met veel stabiliteit en voldoende ruimte rondom de tenen

VOORZIENINGEN

- Corrigerend supplement met diepstand 1e straal
- Laterale schoring
- Vervroegd kunstmatige afwikkeling
- Hakafronding

© FOTO'S: ROB NELISSE

fort is gemaakt van een stug thermo-plastisch materiaal. Om te voorkomen dat de holvoet nog verder in ernst toeneemt, brengt de schoentechnicus een afstrekken correctie aan in het supplement. Deze zorgt voor een afstrekking van de voet in de lengterichting. Bovendien kiest hij voor een vervroegde kunstmatige afwikkeling. Daarmee vermindert de druk op de gewrichten en bevordert het afwikkelen van de voet. De afwikkeling is verwerkt in het supplement. De hak van de schoen is daarnaast afgerond om de landing soepeler te laten verlopen.

Om wrijving en daarmee het risico op drukplekken tegen te gaan, brengt de schoentechnicus een boordpolster aan in de schacht aan de bovenzijde van de schoen. Tevens kiest hij voor een vetersluiting om de voet goed in de schoen te kunnen fixeren.

De schoentechnicus voegt ook een laterale schoring toe. De hak van de schoen

wordt daarmee aan de buitenzijde verbreed. Dat vergroot het draagvlak van de schoen, waardoor de voet minder snel de neiging heeft om te zwikken. Rondom de zool is bovendien een extra rand aangebracht, zodat er een bredere basis ontstaat en er minder schoring nodig is. Tot slot kiest de schoentechnicus voor een stevig en slijtvast onderwerk van een hard en niet veerkrachtig rubber. Dat is weliswaar verhoudingsgewijs zwaar materiaal, maar geeft wel meer stabiliteit aan de schoen.

HET RESULTAAT

Cliënt is een kritische man die goed kan verwoorden wat hij nodig heeft. De schoentechnicus kan op basis daarvan die aanpassingen uitvoeren die van belang zijn om tot een optimaal resultaat te komen. De cliënt is zeer tevreden met het eindresultaat. Met de schoenen kan hij zich veel beter voortbewegen dan voorheen.

OBSERVATIE JOOP STÖTEFALK:

“Dit is beslist geen voet waar je jaloers op hoeft te zijn. Juist daarom is het verbazend hoe goed je de voet in de schoen kunt zetten en hoe goed je de voet daarmee kunt corrigeren en stabiliseren. Ik ben trots op het behaalde resultaat. De orthopedische schoen levert cliënt veel extra stabiliteit op. Hij loopt daardoor beter, zijn slingerende looppatroon is verdwenen en hij heeft vrijwel geen balansproblemen meer. Hij kan tijdens zijn postboderondes eindelijk weer op de weg letten in plaats van op zijn schoenen. Hij hoeft namelijk niet langer bij elke stap na te denken hoe hij zijn voeten het beste kan neerzetten. Daardoor heeft hij weer plezier in het lopen en daar doe je het natuurlijk voor. Het doet me altijd goed wanneer ik zie dat we erin slagen mensen gelukkig te maken. En dat is in deze casus absoluut gelukt.”

© FOTO: ROB NELISSE

WINKEL AAN ZORGBOULEVARD GELREZIEKENHUIZEN

Hanssen Footcare en OIM Orthopedie hebben een winkel geopend aan de zorgboulevard in Apeldoorn. De locatie Lukas van de Gelreziekenhuizen is met beide bedrijven een samenwerking aangegaan. Beide verzorgen al een aantal jaren spreekuren in deze locatie. De nieuwe winkel is vooraan in het ziekenhuis gevestigd naast de apotheek en de thuiszorg. Daar kunnen we cliënten nog beter ontvangen. De nieuwe winkel bestaat uit een drietal paskamers, een kleine werkplaats en een ontvangstruimte voor cliënten. Gediplomeerde en ervaren orthopedisch technisch adviseurs van beide bedrijven bemannen de winkel samen en leveren diensten op het gebied van orthopedische (schoen)techniek, zoals orthopedische schoenen, schoenaanpassingen, orthesen, therapeutisch elastische kousen en arm- en beenprothesen.

UITBREIDING PODOTHERAPIE

De discipline podotherapie wint snel aan populariteit. Op diverse locaties van de leden van PAS wordt het aantal podotherapeuten uitgebreid. Dat geldt vanaf 1 oktober 2008 voor de vestiging van Penders Voetzorg in Tiel (locatie Rivierenlandziekenhuis). Binnen OIM Orthopedie geldt dat voor de locatie Beetsterzwaag, voor Hanssen Footcare is dat in Heerlen/Hoensbroek, Buchrnhornen breidt de formatie podotherapeuten in de hoofdvestiging zelfs uit tot vijf en ook POM heeft op drie locaties de beschikking over een podotherapeut.

LOPEN MET MTB-SCHOENEN

In het blad Fiets van oktober 2008 staan de uitkomsten van een onderzoek naar de verschillende merken mountainbikeschoenen (MTB-schoenen). Het was voor de derde keer dat Axiom, het looplab van Buchrnhornen, onderzoek deed naar MTB-schoenen. Het onderzoek was gericht op pasvorm en drukverdeling in de schoen, maar ook de loopkwaliteiten zijn onderzocht. Tijdens ritten en wedstrijden met dit soort fietsen moeten de renners namelijk re-

gelmatig lopen. Dan is het dubbel belangrijk dat je niet alleen goed moet kunnen fietsen met dit schoeisel.

POM VERSTERKT ZIJN ORTHOPEDISCHE INSTRUMENTMAKERIJ

Met het oog op de snelle groei heeft POM het team van de orthopedische instrumentmakerij uitgebreid met vijf jonge talenten die op HBO-niveau zijn afgestudeerd.

ORTHOPEDISCHE INSTRUMENTMAKERIJ BUCHRNHORNEN

De dienstverlening binnen de hoofdvestiging van Buchrnhornen in Eindhoven wordt begin 2009 uitgebreid met een afdeling orthopedisch instrumentmakerij van Van Dinter orthopedisch instrumentmakerij (onderdeel van de Buchrnhornen groep). Er blijkt steeds meer behoefte te zijn aan een intensief contact tussen orthopedisch schoenmaker en instrumentmaker.

GRATIS SOKKEN

Mensen die verzekerd zijn bij VGZ ontvangen bij hun nieuwe orthopedische maatschoenen een paar sokken. De sokken zijn zacht, zeer comfortabel, nemen zeer goed vocht op en ze zijn zo goed als naadloos.

UITBREIDING OIM ORTHOPEDIE

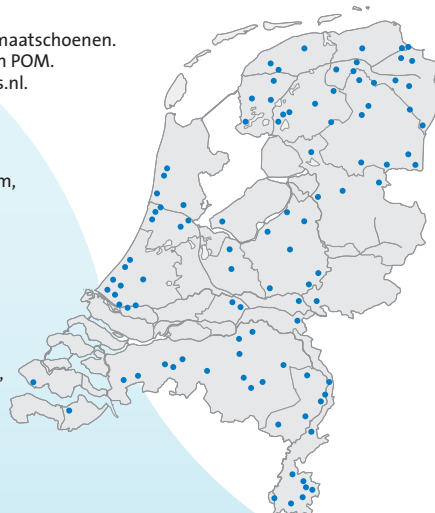
Per 1 januari 2009 neemt OIM Orthopedie (Assen) de firma Noppe Orthopedietechniek (Noordwijkerhout en Leiden) over. Noppe Orthopedietechniek levert orthopedische voorzieningen – alle soorten orthesen en prothesen. De markt van orthopedische voorzieningen wordt gekenmerkt door veel kleine regionale en enkele landelijke opererende leveranciers. OIM Orthopedie is met deze overname de één na grootste partij in deze markt. OIM Orthopedie bestrijkt met name midden en noord Nederland. Met de komst van Noppe Orthopedietechniek binnen OIM Orthopedie worden de activiteiten verder uitgebouwd naar het westen van het land.

FEDERATIE PAS

PAS is een stichting van samenwerkende producenten van orthopedische maatschoenen. De leden van PAS zijn: Buchrnhornen, Hanssen, OIM Orthopedie, Penders en POM. Voor informatie, vragen of suggesties kunt u terecht op www.federatie-pas.nl. U kunt ook een email sturen naar info@federatie-pas.nl

TE VINDEN IN:

Alkmaar, Almere, Amersfoort, Amsterdam, Apeldoorn, Appingedam, Arnhem, Assen, Baarn, Bedum, Beetsterzwaag, Beilen, Bergen op Zoom, Bocholtz, Bolsward, Boxmeer, Boxtel, Breda, Brunssum, Capelle a/d IJssel, Coevorden, Culemborg, Delft, Delfzijl, Den Haag, Dieren, Doetinchem, Dokkum, Dordrecht, Driehuis, Ede, Eindhoven, Elburg, Emmen, Ettenleur, Gouda, Groningen, Gulpen, Haarlem, Hardenberg, Harderwijk, Haren, Heemskerk, Heemstede, Heerde, Heerenveen, Heerlen, Heiloo, Helmond, 's Hertogenbosch, Heythuysen, Hoensbroek, Hoofddorp, Hogeveen, Joure, Kerkrade, Koudum, Landgraaf, Leeuwarden, Leiden, Maastricht, Meppel, Naaldwijk, Nieuwolda, Nijmegen, Noordwijk, Oirschot, Ommen, Oosterwolde, Opende, Oss, Roermond, Roosendaal, Rotterdam, Sassenheim, Sittard, Sneek, Stadskanaal, Steenwijk, Stiens, St. Nicolaasga, Tegelen, Ter Apel, Terneuzen, Teteringen, Tiel, Tilburg, Veendam, Velp, Velsersbroek, Venlo, Venray, Vlaardingen, Vlissingen, Wagenborgen, Weert, Weiteveen, Winschoten, Winsum, Zaandam, Zevenaar, Zoetermeer, Zuidhorn, Zuidlaren, Zwolle

PRODUCTIE

Sj-tekst

REDACTIE

Frank van de Loo, Buchrnhornen
Léon Hahn, Hanssen Footcare
Tiny Smit, OIM Orthopedie
Rianne Cortenbach, Penders
Jan van Delft, POM

REDACTIEADRES

Sj-tekst
Swammerdamstraat 51
1091 RR Amsterdam

VORMGEVING

Studio René Bakker, Amsterdam
Rob Nelisse, fotografie

Overname van artikelen alleen na schriftelijke toestemming van de redactie.

BUCHRNHORNEN
Lopen zonder zorgen
orthopedische schoenen • voetzorg • podotherapie • zorglab

HANSSSEN
FOOTCARE
Omdat je graag vooruit wilt

oim
orthopedie

Penders Voetzorg
Beweeg je vrij

Pom
Verstaaft de beweging